

M.A. 2nd Semester Examination, 2023

SANSKRIT

PAPER – SAN-205

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

(सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेनैव समाधेयाः)

विभाग-क

1. यथाभिमतं एकः प्रश्नः समाधेयः — 10 × 1

(क) साधनानि-नित्यानित्यवस्तुविवेकेहामुत्रार्थकलभोगविराग-
शमादिषट्कसम्पत्तिमुमुक्षुत्वानि — इति ग्रन्थस्य तात्पर्यं
यथाग्रन्थामालोच्यताम् ।

(ख) अज्ञानस्य शक्तिद्वयं सोदाहरणं विशदीक्रियताम् ।

2. कयोश्चिद् द्वयोः षड्कोराशयः संस्कृतेन वेदनागरलिप्या च लेख्यः— 5 × 2

(क) वेदान्तो नामोपनिषत्प्रमाणं तदुपकारीणि शारीरकसूत्रादीनि च ।

(ख) 'तरति शोकम् आत्मवित् ।'

(ग) 'असर्पभूतायां रज्जौ सर्प आरोपवत् वस्तुनि अवस्तु आरोपः—
अध्यारोपः ।'

विभाग-ख

3. कश्चिदेकः प्रश्नः समाधेयः— 10 × 1

(क) का नाम भावना ? मीमांसकमते सा केन प्रकाशयते ?
भावनायाः प्रकारभेदमुल्लिख्य शास्त्रीभावनास्वरूपं सोदाहरणं विशदयताम् ।

(ख) विधिः कतिविधः ? तेषां नामान्युल्लिख्य उत्पत्तिविधेः स्वरूपं विशदमालोच्यताम् ।

4. कयोश्चिद द्वयोः संस्कृतभाषया वेदनागरीलिप्या च टिप्पणी
प्रदेया — 5 × 2

(क) धर्मः ।

(ख) आख्यातार्थः ।

(ग) वाक्यम् ।
